

УДК 658.26**О. М. Проскурня,**

к.т.н, доцент,

Національний технічний університет «ХПИ»,
Харків**ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ БІЗНЕСУ
ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА.**

Виникнення критичних ситуацій (інцидентів) в енергетичному секторі, наприклад, збоїв у роботі обладнання, виробництва, постачання, документообігу, знеструмлення, обмерзання електричних проводів та інше однозначно негативно впливає на безперервність бізнес-процесів енергетичної організації і, як наслідок, на взаємини зі споживачами. У цьому випадку оперативна готовність до критичних та надзвичайних ситуацій і забезпечення безперервності бізнесу організації - запорука довіри до неї клієнтів та суспільства. Саме тому впровадження системи управління безперервності бізнесу має міжнародний потенціал, і так актуально для нашої країни.

Метою дослідження було визначення елементів системи відновлення бізнес-процесів та структуризація процесу планування забезпечення безперервної діяльності організації.

Технічним комітетом 223 Міжнародної організації зі стандартизації ISO була розроблена нова серія стандартів ISO 22300, які спрямовані на збільшення соціальної безпеки, тобто захист суспільства та реагування на інциденти, надзвичайні ситуації та лиха, що викликані навмисними і ненавмисними діями людей, природними катаклізмами та техногенними факторами.

Базовим стандартом даної серії є ISO 22301: 2012[1] «Соціальна безпека. Системи менеджменту безперервності бізнесу. Вимоги». ISO 22301 визначає необхідні вимоги для ефективного функціонування систем управління безперервності бізнесу. Він застосовується до організацій усіх розмірів і типів. Організація, яка впровадила цей стандарт може демонструвати споживачам, законодавчим, регуляторним органам та

громадськості свою здатність відновлювати свою роботу при різних складних та небезпечних ситуаціях.

В ISO 22301 використовується формат, який був прийнятий Міжнародною організацією зі стандартизації для всіх нормативних документів, що описують вимоги до різних систем менеджменту. Такий підхід забезпечить узгодженість ISO 22301 з іншими стандартами і зробить можливим його інтеграцію та/або комплексне використання, з ISO 9001 (системи менеджменту якості), ISO 14001 [3] (екологічний менеджмент), ISO / IEC 27001[4] (інформаційна безпека) і таким, що розробляється 283 PC/ISO стандартом ISO 45001 (системи менеджменту в галузі охорони праці та забезпечення безпеки).

На сучасному етапі розвитку енергетичного бізнесу виникає необхідність вирішення безлічі взаємозалежних завдань, що стосуються визначення різних аспектів і меж впливу системи менеджменту підприємства на навколишнє середовище; використання різних методів і підходів для достовірної оцінки цього впливу; розуміння ролі підприємства у створенні та забезпеченні належного функціонування ринкових механізмів підвищення відповідальності енергетичного бізнесу перед суспільством.

Складність, багатофакторність, наявність великої кількості зв'язків і відносин системи управління підприємства з навколишніми факторами, середовищем та можливими загрозами сьогодення, потребують широкого застосування різних методів моделювання, а також тимчасових коштів для вирішення практичних завдань, що виникають на стику забезпечення безпеки діяльності підприємства, нормативних вимог і екологічних факторів. Для забезпечення безперебійної діяльності необхідно враховувати всі взаємопов'язані зовнішні і внутрішні елементи, в тому числі ручні методи обліку та обробки інформації.

Основними елементами системи відновлення бізнесу, які тісно пов'язані між собою через інформаційні потоки, зовнішньої і внутрішньої взаємодії є: групи користувачів системи (зовнішні та внутрішні); державні органи в галузі енергетики; державні і місцеві служби управління; ЗМІ; адміністрація інформаційних комунікацій; енергоаудитори; бізнес-партнери; керівники та персонал підприємства; споживачі; страхові компанії.

Для структуризації процесу розробки планування необхідно використовувати відповідну методологію, що забезпечить врахування всіх факторів безперервності.

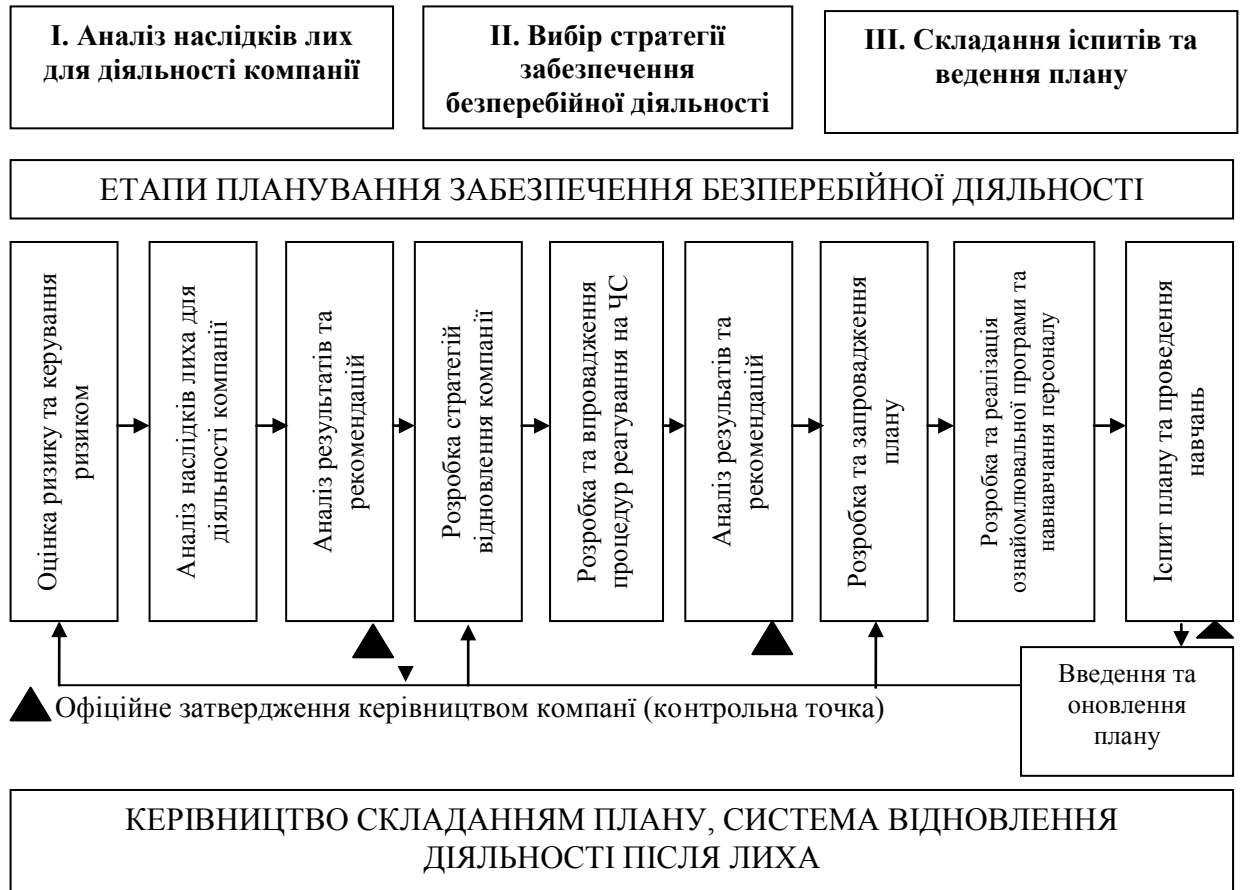


Рис. Методологія процесу планування забезпечення безперервної діяльності енергетичної організації

Методологія складається з трьох стадій і десяти етапів, які в сукупності складають життєвий цикл проекту по розробці плану забезпечення безперервності діяльності організації.

Планування діяльності організації базується на таких основних чинниках: якості послуг, ефективності роботи і можливості розвитку підприємства в енергетичному бізнесі. Багато в чому планування забезпечується технологією, прийнятою в компанії. Тому важливо, щоб при виявленні критичних областей діяльності організації враховувалася їхня залежність від технологічних складових.

Висновки:

В ході дослідження було визначено основні елементи системи відновлення бізнесу енергетичного підприємства та три стадії планування забезпечення безперервної діяльності. При застосуванні основних принципів та моделі забезпечення безперервної діяльності енергетичне підприємство має змогу:

- ідентифікувати потенційні загрози і своєчасно захистити свою діяльність, репутацію та інтереси споживачів, інших зацікавлених сторін від можливих інцидентів та надзвичайних ситуацій;
- підвищити здатність адекватно реагувати, управляти ситуацією і швидко відновлювати діяльність організації після інцидентів;

- підвищити довіру споживачів і, як наслідок, конкурентоспроможність енергетичного підприємства (компанії);
- сформулювати у всіх, зацікавлених у діяльності підприємства (компанії), сторін впевненості в ефективному функціонуванні системи управління та безперервності її бізнесу.

Список літератури:

1. ISO 22301: 2012 «Соціальна безпека. Системи менеджменту безперервності бізнесу»
2. ISO 14001: 2015 «Environmental management systems — Requirements with guidance for use»;
3. ISO 14001-2015 «Системи екологічного менеджменту. Вимоги та настанови щодо застосування»
4. Данні з сайту . —[Електроний ресурс]. Режим доступу: http://www.mdiconsultants.com/Publishing/article_published.htm